एकाइ १ · हामी र हाम्रो समाज

कार्यपत्र

पूर्णाङ्क ३०

नाम _____ कक्षा _____ रोल नं. _____ मिति _____ प्राप्ताङ्क _____ / ३०

१ मुख्य शब्द [३]

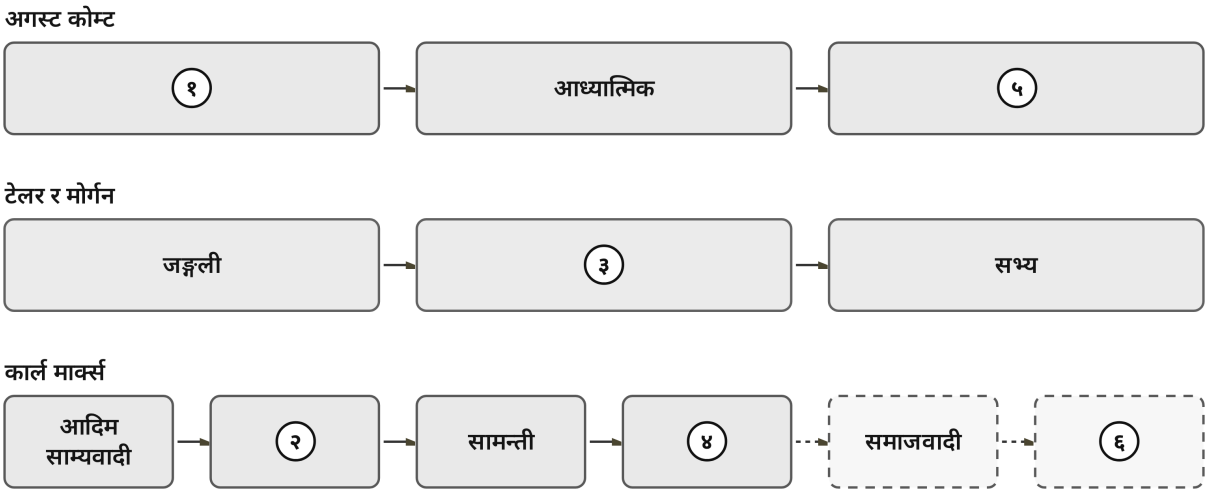
कोठामा दिइएका उपयुक्त शब्द छानी खाली ठाउँ भर्नुहोस्। कोठाका दुईओटा शब्द प्रयोग हुँदैनन्। प्रत्येक खाली ठाउँको ०.५ अङ्क छ।

अन्तरनिर्भरता	जीवनपद्धति	समाज	समाजशास्त्रका पिता	समानुभूति	समुदाय	सहानुभूति	सहायक पेसा

मानिसबिचका सम्बन्धको जालोलाई _____ भनिन्छ। निश्चित भौगोलिक क्षेत्रमा आपसी भावनासहित बसोबास गर्ने मानिसको समूहलाई _____ भनिन्छ। समुदायका सदस्य एकअर्कामा भर परेर बस्ने अवस्थालाई _____ भनिन्छ। जीविका चलाउन मानिसले गर्ने सबै काम र अपनाउने जीवनशैलीलाई _____ भनिन्छ। समाजलाई वैज्ञानिक तरिकाले अध्ययन गर्न सकिन्छ भन्ने विचार अघि सारेकाले अगस्ट कोम्टलाई _____ भनिन्छ। अरूको पीडा र भावना बुझी उसैको ठाउँमा आफूलाई राखेर गरिने व्यवहारलाई _____ भनिन्छ।

२ चित्रको नामाङ्कन [३]

चित्रमा तीन विद्वान्ले बाँडेका समाज विकासका चरण देखाइएका छन्। १ देखि ६ सम्मका अङ्कले जनाएका ठाउँमा तलका चरणमध्ये मिल्ने चरण लेख्नुहोस्: पुँजीवादी, वैज्ञानिक, दास, बर्बर, साम्यवादी, धार्मिक वा ईश्वरीय। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

१. _____ २. _____

३. _____ ४. _____

५. _____ ६. _____

३ ठिक कि बेठिक? [२]

वाक्य ठिक भए ✓ र बेठिक भए ✗ चिह्न लगाउनुहोस्। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

i. वि.सं. २०७८ को जनगणनाअनुसार नेपालमा १२४ ओटा मातृभाषा बोलिन्छन्। ☐

ii. मोर्गनका अनुसार फलामको प्रयोग थालेपछि मात्र बर्बर समाज सुरु भयो। ☐

iii. नेपालको संविधानले नेपाललाई पुँजीवादी राज्य भनेको छ। ☐

iv. कृषि समाजमा पशुपालनलाई सहायक पेसाका रूपमा गरिन्छ। ☐

४ अति छोटो उत्तर [८]

तलका प्रश्नको अति छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. कार्ल मार्क्स कुन देशका दार्शनिक र अर्थशास्त्री थिए? [१]

ख. ऋग्वेदको कुन सूक्तमा ब्राह्मण, क्षत्रिय, वैश्य र शूद्र गरी चार वर्णको उल्लेख छ? [१]

ग. नेपालमा अझै सिकार र कन्दमूल सङ्कलनमा बाँच्ने घुमन्ते समुदाय कुन हो? [१]

घ. नेपालको पहिलो आधुनिक उद्योग कुन हो? [१]

ङ. औद्योगिक क्रान्ति कुन देशबाट सुरु भएको थियो? [१]

च. एउटा गाउँका धेरैजसो परिवारको मुख्य आम्दानी चौँरी र भेडाबाख्राबाट हुन्छ। आलु र फापर भने अलिअलि मात्र लगाइन्छ। जीवनपद्धतिका आधारमा यो कुन समाज हो? [१]

छ. सरिताको टोलमा नेपाली, मैथिली र भोजपुरी तीनै भाषा बोलिन्छन्। भाषाका आधारमा यो कस्तो समाज हो? [१]

ज. एउटा देशमा निजी कम्पनीले कारखाना चलाउँछन्, सरकारले बिजुली र हुलाक चलाउँछ र गाउँगाउँमा सहकारी छन्। यो कस्तो अर्थव्यवस्था हो? **[१]**

५ छोटो उत्तर **[८]**

तलका प्रश्नको छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. समाज र समुदायबिचका कुनै दुई भिन्नता लेख्नुहोस्। **[२]**

ख. पुँजीवादी समाज र समाजवादी समाजबिचका कुनै दुई फरक लेख्नुहोस्। **[२]**

ग. सामाजिक नियम किन पालना गर्नुपर्छ? कुनै दुई कारण लेख्नुहोस्। **[२]**

घ. तपाईंको कक्षामा अर्को प्रदेशबाट भर्खरै एक जना साथी आएको छ। ऊ नेपाली राम्ररी बोल्न नसक्दा खेल्दा र पढ्दा एक्लो पर्छ। समाजका आधारभूत तत्त्वअनुसार तपाईंले उसका लागि गर्न सक्ने कुनै दुई काम लेख्नुहोस्। **[२]**

Science Playground, कादुन्जे, भक्तपुर
https://science-playground.com/learn/grade-9-social/we-and-our-society

६ लामो उत्तर [४]

तलको प्रश्नको लामो उत्तर लेख्नुहोस्।

कार्ल मार्क्सका अनुसार समाज विकासका चरण क्रमैसँग लेख्नुहोस् र तीमध्ये कुनै तीन चरणका विशेषता उल्लेख गर्नुहोस्।

७ सोच्नुहोस् [२]

सोचेर उत्तर लेख्नुहोस्।

उन्नाइसौँ शताब्दीका केही विद्वान्ले कतिपय समाजलाई "जङ्गली" वा "बर्बर" भने। आजका मानवशास्त्री भने कुनै समाजलाई अर्कोभन्दा तल्लो वा माथिल्लो भनेर नाप्दैनन्। यसो हुनुको कुनै दुई कारण तर्कसहित लेख्नुहोस्।

८ क्रियाकलाप: जीवनपद्धतिका आधारमा समाज (अङ्क नदिइने)

जीवनपद्धतिका आधारमा समाजका पाँच प्रकारको मुख्य पेसा, एउटा विशेषता र नेपालबाट एउटा उदाहरण लेखेर तालिका पूरा गर्नुहोस्।

समाजको प्रकार	मुख्य पेसा	एउटा विशेषता	नेपालबाट उदाहरण
सिकारी तथा कन्दमूल सङ्कलन गर्ने समाज			
कृषि तथा फलफूल खेती गर्ने समाज			
पशुपालक समाज			
औद्योगिक समाज			
आधुनिक समाज			